

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Folyton Félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f.
Videken " 9 K., " 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-paleta, földszint,
az udvarban belül.

A nagy ütközet napja.

A képviselőház ülése.

A Ház üléseinek elnapolása.

Aki ma a kora reggeli órákban végigment a főváros utcáin, mindenfelé, még a mellékutcákon is bizonyos ünnepi hangulat szállta meg. Olyan hatása volt az utca képének, mintha csakugyan valami nagy, nagy ünnepre készülének. A kapuk csukva voltak, ha nem is kulccsal. A szokott járás-kelés helyett tömegek vonultak utcahosszat. Ünneplő ruhában, vörös szegfűvel a gomblyukban volt minden felvonuló. — Lengő zászlókkal és messzire ríktó jelvényekkel jártak keltek a tömegek oly némaságban és csöndben, mintha a szenvedélyt, mely mindenikben lángolt, erőszakkal el akarta volna fojtani.

A tömeg felvonulása bizonyos dübörgéssel járt, mint mikor a katonaság trombita és dobszó nélkül, parancsszó nélkül vonul föl s vagy parádéra vagy valamely nagyon komoly akcióra készül. Tagadhatatlanul volt valami félelmes és megdöbbentő ebben a fölvonulásban. Mintha sok-sok felgyülemlett és fékentartott erő rejlének e néma és zárt sorokban s mintha minden egyénnek ugyanaz a célja volna, amely magában az egész tömegben hatalmas egészszé egyesülne.

Sebesen haladt a tömeg. A vezetők s a felvonulást rendezők ügyeltek arra, hogy a rend seholy zavartassék meg. Különböző terek felé vezetett a cél egyelőre. Az egyes tereken a nagy zászlókat letették; megállt a tömeg, várván a jelt a tovább haladásra. A türelmes-ségben kitartott, mely a felvonulást s állásfoglalást jellemezte. Várták a jelt, hogy tovább indulhassanak s egyesülhessenek, hogy azután a demonstráció annál hatalmasabban nyilvánulhasson meg.

Az utca a Ház ülése előtt.

A szociálisták beváltották az ígéretüket. Olyan óriási embertömeget vonultattak fel a parlament épülete elé, amelyet Budapest együtt még sobasem látott. A gyülekező helyeken a Ferenc-, Rákóczy-, Hunyady-, Almásy- és Pálffy-tereken már reggel 7 órakor gyülekeztek a tüntető felvonulás résztvevői. Nyolcadfél órára az összes terek megteltek, amire megadták a jelt az indulásra. Zárt négyes sorokban, piros zászlók és ezerféle feliratu táblák alatt majdnem ugyanegy időben indultak mindenhonnan.

A parlament előtti tere, ahol Rudnay Béla főkapitány vezetésével már jóval előbb 1200 gyalogos és 150 lovasrendőr állott fel, először a Hunyady-teren összegyűlt munkások érkeztek. A beláthatatlan végű menet a Báthory-utcából a Szabadságtérre kanyarodott, onnan a Honvéd-utcába fordult s azon át igyekezett az Országház és a Kuria épületének bal szárnyai között vont kettős vaskordon mögé. Utánuk gyors egymásutánban a budafoki, kőbányai, erzsébetfalvi, soroksári és csepeli munkászenekarokkal az élükön megérkeztek a többi téren összegyűlt munkások is. Nyolc órától tizedfél óráig tartott a folytonos hullámszó.

A tömeg ekkor akkorára nőtt, hogy a vaskordonokat az országház balszárnya előtt is, a Szabadságtérre és a Báthory-utcába torkoló részen is előbbre kellett tolni.

Tóth János országgyűlési képviselő, a képviselőház háznagya kilencedfél órakor lejtött a tere, fölkereste Rudnay főkapitányt s körüljárta vele az egész óriási tértséget. Valószínűleg az ő kérésére történt, hogy a főkapitány a szociálisták vezetőivel történt előzetes megállapodás dacára megengedte, hogy a néptömeg a földmivelésügyi minisztérium palotája előtti tértséget is megszállja.

A rendőrségnek, a melynek a főntebb említett számú legénységén kívül valamennyi tisztviselője és csapattisztje is kivonult, nem igen akadt dolga. A munkások nagyon nyugodtan viselkedtek. A rendőrség pedig óriási előkészületeket tett az esetleges zavargások elfojtására.

Tíz órától kezdve szakadatlanul robbogtak a fogatok a képviselőház elé. Elsőnek Tóth János, után Justh Gyula, a kép-

viselőház elnöke érkezett. A miniszterek kapuján ment be a Házba. Utána néhány perc múlva Bolgár Ferenc, Mezőffy Béla, Kubik Béla, majd gróf Andrássy Gyula és gróf Batthyány Lajos hajtottak a parlament épülete elé. Andrássy és Batthyány Gyalokay rendőrtanáccsossal és Pavlik főfelügyelővel fölmentek a főbejáró előtti lépcsőkre és sokáig nézték a folyton hullámszó, az ezerszinű női ruháktól, napernyőktől, zászlóktól és tábláktól tarkított tömeget.

Az ügyvezetők közül elsőnek Kristóffy József belügynök érkezett. Alig öt percnyi föntudós után lejött s hosszan tárgyalt Rudnay főkapitánnyal. Sajnálhatja a belügynök, hogy a tömeg nem ismerte meg, mert különben olyan ovációt rögtönzött volna neki, amilyenben magyar államférfiu még nem részesült.

Kilencedfél órakor Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő a képviselők följárója előtt összegyűjtötte a párthiveit, aztán fölvitte őket a Ház elnökéhez, hogy átnyujtsák az újjászervezett szociáldemokrata párt memorandumát. A nemzetközi szociáldemokrata-párt vezetői azalatt szintén összegyűjtötték a memorandumvivő küldöttség tagjait, a kiket egy harmadnapja tartott értekezleten választottak meg. A küldöttséget nemsokára azután, hogy Mezőfiék visszajöttek, Garami Ernő fölvezette a Házba.

Az ülés közben.

Az ülés megkezdődött, mire a parlament főbejártának magas lépcsőzetéről bevonultak a terembe a képviselők, akik 11 óráig gyönyörködtek a tere hullámszó óriási tömeg képén, pártállás szerint kommentálva a nap eseményeit. Közben odaérkezett Rudnay Béla rendőrfőkapitány, aki meghallgatta a jelentéseket, majd Bokányi és dr. Goldner szociálista vezérek keresték föl a főkapitányt, hogy megbeszéljék, honnan és miként történjék a küldöttségnek adott elnöki válasz kihirdetése. A főkapitány a megállapodáshoz ragaszkodva, azt kívánta, hogy a kihirdetés a mellékutcákon és ne a tere történjék, a szociálista vezérek azonban ezt képtelenségnek jelentették ki az óriási tömeg közepette és arra kérték, engedné meg, hogy az egész tere bocsátandó tömeghez a képviselőház feljárójáról hirdessék ki a választ.

Fölmentek a magas lépcsőfeljáróra, ahol Rudnay maga konstataulta a helyzetet, mire

Nyári ruhákat

legszébben tisztít
Hrabéczy Antal
Debrecen, Széchenyi-u. 42.

abban történt megállapodás, hogy nem a lépcsőfeljáróról, hanem a tér több részén egyidejűleg történik a kihirdetés.

A szociálista pártvezetőség ekkor félrehozta tanácskozási és elhatározta, hogy Bokányi, Kardos, Garbai, Klárik, Weltner, Buchinger és Gyuriás fognak beszélni a néphez.

Egy negyed tizenegy óra tájban a vezérek a rendőrkordonon keresztül szétmentek a tér hét pontjára és egyértelmű megállapodással hirdették ki Justh elnök választát. Bokányi a tér közepén beszélt, a következőket mondván:

— Csak egy igazi hatalom van és ez a nép hatalma; beváltották ígéretüket, eljöttek a képviselőház elé, hogy demonstrálják ezt a hatalmat, amelylyel a milliók nevében a milliók részéről jogokat követelnek. Justh Gyula képviselőházi elnöknek átadták a nép kérését, ő kijelentette, hogy mint a képviselőház elnöke, a képviselőház nevében nem nyilatkozhatik, de átveszi a kérelmet és a Ház elé terjeszti, különben hivatkozik a maga álláspontjára, amely ismeretes és biztosíthatja a küldötteket, hogy a kérdés közmegegyezést keltő megoldást fog nyerni. Mi — ugymond Bokányi — a békének és kulturának vagyunk a hivi, bevárjuk az eredményt, ha ez nem lesz kielégítő, megnyugtató, a nép, mely most békésen jött el tüntetni az általános titkos választói jog mellett, az általános sztrájk fegyveréhez fog nyulni. Tehát várjunk, most pedig mindenki békésen, nyugodtan, rendben menjen el.

Egetverő éljenzés és a titkos választást élető kiáltások hangzottak fel, a tér több részén elhelyezett zenekarok rázendítettek a Marseillaisere és ennek hangjai mellett lassanként megkezdődött a szétoszlás. Azonban órák hosszáig tartott, míg a rettenetes tömeg a keskeny utcákon át szétözönlött a városba. A rendőrkordont az ülés egész ideje alatt fentartották, mert a 'iváncsiak nagy tömege megvárta az ülés végét.

A felvonuláshoz a mentők is kivonultak és dolguk is akadt. Többen a nagy melegben és zsufoltságban rosszul lettek, elájultak, a mentők azonban csakhamar magukhoz térítették őket.

A képviselőházban.

Olyan időben, amikor máskor még ki sem seperték a képviselőházat, piros szőnyeges folyosókat, vig szivarfüst karikázott minden sarokból a cifra menyezett felé. A nyitott ablakokon át a Marseillaise hangjait hozta be a szellő, rézduda recsegése, rekedt kiáltások, sok ezernyi ember nehéz sóhaj-tása szállt be a törvényhozó urak felé. A képviselőház ablakából nem olyan imponzans, amilyenek várták. A nép be van szorítva a térre torkoló utcákba, amelyek előtt rendőrkordonok állják el az utat. Az ablakokba csak a zaj hallik föl, de népet alig látni.

A folyosók kilenc órára egészen tele vannak. Mindennéven látesövek szegezödnék ki az ablakokon. A dunai oldal igen esinos s a köbolkuti kerület küldöttsége, melyet Szemere Miklós nagy, nemzeti zászlós hajón hozott fel, kellemes feltünést keltett a koalíció körében. A hangulat elég vidám, senkinek sem jut eszébe a künn feszengő tömegetől félni.

A képviselőház ülése.

Tizenegy órakor kezdetét vette a képviselőház ülése.

Elnök: Justh Gyula.

Jelen van az egész kormány.

Elnök: Az ülést megnyitom. Legelső teendőnk az országgyűlést június 21-től szeptember tizenötig elnapoló királyi kéziratnak újból való felolvasása.

Hammersberg László jegyző felolvassa a királyi kéziratot.

Elnök: A miniszterelnök kíván szólni!

Fejérváry Géza báró: Rövid kijelentést óhajtok tenni.

Ivánka Imre: Éljenek a szociálisták! (Mozgás.)

Fejérváry Géza báró: Fontos lévén kijelentése, azt felolvassa. (Halljuk.) Miután a viszonyok kényszerítő hatása folytán nem sikerült a kormánynak a felség által kijelölt feladatát oly értelemben megoldani, hogy a korona által elfogadható program alapján többségi kormány létesülhetett volna, a kormány benyújtotta lemondását s azt a felség elfogadta. A felség felhatalmazott annak kijelentésére, hogy még mindig táplálja azt az óhaját, miszerint általa elfogadható program alapján a többségi pártok soraiból kormány alakuljon. (Helyeslés jobbfelől.)

Madarász József: Nem is lehet másképp!

Fejérváry Géza báró: Bizonyos időre van szükség, hogy a koalíció esetleges előterjesztéseit megtehesse a koronánál. Ennélfogva a leérkezett királyi kéziratot átnyújtja az elnöknek és kéri annak felolvasását.

Elnök: A királyi kézirat fel fog olvastatni.

A királyi kézirat.

Hammersberg László jegyző olvassa.

Hü Magyarországnak és társországai zászlósainak, egyházi és világi főrendinek és képviselőinek, kik az általunk 1905. évi február hó 15-ikére Budapest fő- és szék- városunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvén, királyi üdvözlötünket küldjük.

Feikiáltások! Köszönjük! (Derűltség balfelől.)

Kedvelt hiviink! Magyar miniszteriumunk előterjesztésére a jelen országgyűlési üléseit folyó évi október hó tizedikéig ezenel elnapolnak nyilvánítjuk, kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk.

Egy hang baltelől: Nem megyünk szét!

Elnök: Kossuth Ferenc kíván szólni!

A törvénytelen elnapolás.

Kossuth Ferenc: Előrebocsátja, hogy a képviselőház többsége már abban a feliratban, melyet a felség elé terjesztett, kifejtette álláspontját, mely alkotmányos és törvényes alapokon nyugszik. Határozati javaslatot terjeszt elő, hogy tiltakozzék a Ház az országgyűlés újabb elnapolásában foglalt törvénytelen ellen és ujítsák meg a június 21-én hozott határozatot. (Élénk helyeslés.)

Tisza kotnyeleskedik.

Gróf Tisza István: Minthogy a felolvasott legkegyelmesebb királyi kézirat által a Ház ülései elnapoltattak, szóló egyéni meggyözdése az...

Hock János: Nem kíváncsi senki arra!

Gróf Tisza István: ... egyéni meggyözdése az, hogy egy ily leirat felolvasása után sem felszólalásnak (Nagy zaj. Az elnök cseppet.)

Drakulics Pál: Micsoda szólásszabadság ez?

Elnök: A házszabályok 236-ik szakasza értelmében a Ház határozataival szemben óvásnak vagy ellenvetésnek helye nincs. Minthogy Tisza felszólalása azt célozza...

Drakulics Pál: Micsoda próféta! (Feikiáltások a baloldalon: Drakulics fogja be a száját! Pineér! Fizetni!)

Herczeg Ferenc: Ilyent nem lehet csinálni!

Elnök: Kéri Tiszát, hogy a házszabály rendelkezését tartsa szem előtt. (Eljenzés.)

Papp Géza: Ilyen még nem történt az elnöki székben.

Endrey Gyula: Eddig lakájuk volt az elnök!

Drakulics Pál: Népbolondítok! (Nagy zaj.)

Elnök: Drakulicsot rendreutasítja.

Gróf Tisza István: Kijelenti, távol állott tőle, hogy a Háznak meghozott határozatával szemben, most, hónapok mulva tiltakozzék. Csak a maga eljárásának zsinórmértékeül szolgáló indokot hozta föl, hogy a királyi leirat felolvasása után határozathozatalnak helye nincs.

— Ha akkor minek lármázik, minek beszél? — kiáltják Tisza felé.

Gróf Tisza István: Kijelenti, hogy a Kossuth Ferenc által beadott határozati javaslat felett való tárgyalásban vagy afelett való szavazásban nem vesz részt. (Helyeslés jobbról.)

Báró Fejérváry Géza miniszterelnök: Kossuth Ferenc azon megjegyzésére, hogy a képviselőház többsége nevében a felség elé terjesztett feliratra formális válasz nem érkezett, egy megjegyzést kell tennie. Az, hogy a Ház a feliratra választ egyáltalán nem kapott volna, nem áll, mert a korona háromszor ugynevezett homo regiuszt küldött. (Nagy zaj.) A korona a mostani kormány kinevezetése alkalmával kéziratot intézett szólóhoz s abban jelezte álláspontját.

Polezner Jenő: Azt önhöz s nem az országhoz intézte.

Báró Fejérváry Géza: Az nemcsak a miniszterelnöknek, az országnak is szót! Kossuth Ferenc indokolását nem fogadja el és határozottan tiltakoznia kell az ellen, hogy Kossuth a királyi kéziratban foglaltakkal szemben tiltakozását jelentette be. Ez nem egyezik meg a magyar nemzet hagyományos tiszteletével a koronával szemben és sajnálja, hogy kénytelen Kossuth kijelentését visszautasítani. (Helyeslés jobbról.)

Gróf Apponyi Albert: A felhangzott alkotmányjogi tételeket nem hagyhatja észrevétel nélkül. Az egyik Tisza felfogása, hogyha az országgyűlést elnapoló királyi kéziratnak felolvasása után vitának vagy felszólalásnak és határozathozatalnak helye nem volna. Ez a felfogás ugy alkotmányos biztosítékainkkal, mint az eddigi gyakorlat ellenkezik. Szilágyi Dezső házelnöksége idején az egyik alelnök abból a felfogásból indult ki, mint Tisza. Szilágyi pedig az alelnök felfogását dezavualta. Szólo is ült már az elnöki székben s akkor is történt a mostanihoz hasonló eset. Akkor is tárgyaltak a királyi kézirat felolvasása után s a kormánynak semmi kifogása nem volt. Ez a prakszis. De összeroskadnának alkotmányunk igen sarkalatos biztosítékai, hogy ha ezt a tételt — a Tiszáét elfogadják. (Élénk helyeslés.) Különös helyzet volna az, hogy ne legyen joga a parlamentnek megállapítani, vajjon az a kézirat megfelel-e a kellékeknek. Hiszen ez a képviselőház tevékenységét bénítaná meg s ilyen módon abszolutizmust lehetne gyakorolni. (Zaj a jobb oldalon. Éljenzés balról.) Az abszolutizmust így bizonyos királyi jogoknak törvényes gyakorlása útján lehetne az ország életébe becsempészni: ezzel alkotmányosságunk egyenesen abszurdum volna vezetve. A magyar királynak hatalma és fenséges állása a magyar alkotmányon alapszik. (Taps balról.) Nem az védi meg és tartja fenn a királyi trónnak fenségét, a ki az alkotmányt támadja, hanem a ki megvédi. (Élénk helyeslés, taps.) Órizze meg a nemzet hűségét királyi iránt, a királyi jogokkal való visszaélésekkel szemközt pedig ne engedjen az ország. Megelégedésének ad kifejezést, hogy a király első tanácsadója vitát kezdett a Házban s így önmagára cáfolt rá. A miniszterelnök azt válaszolta Kossuthnak, hogy a feliratra kapott választ a nemzet több rendbeli férfiaktól. Nos, nem a koalíció küldött feliratot a királynak, hanem a képviselőház. Ez várja a választ és nem a koalíció. Mert a szövetezett balpártok nem követhetik el azt a jogbitorlást és nem lehetnek oly szerénytelenek, hogy a hozzájuk küldött választ a képviselőházhoz intézett válasznak jelentsek ki. Az alkotmányos formákat be kell tartani s épp ezért, de meg a király iránt érzett tiszteleténél fogva is a Fejérváry-kormányhoz intézett kéziratot nem tekinthetik ugy, mintha az a képviselőháznak vagy a nemzetnek is szólana. (Az egész baloldal hatalmasan éljenéz és tapsol Apponyinak. Andrassy, Darányi, Wlassics felállanak és ugy tapsolnak.)

Fejérváry Géza báró: Az ő felfogása az, hogy a régi szokásoknak megfelelően be kellett volna zárnia az ülést a felirat felolvasása után. Ha Kossuth beszélni kezd, ő csak nem ugorhat fel, hogy elszaladjon. (Derűltség.) Kötelessége volt visszautasítani.

Apponyinak azt feleli, hogy ő érdemleges tárgyalásba nem bocsájtkozott. A kormány ezek után kivonul. (A miniszterek a kijáratok felé tartanak.)

Az ellenzék ilyen kiáltásokkal kíséri a menekülő minisztereket:

— Gazemberek!

— Hazaárulók!

Gróf Tisza István: (Nagy zaj.) Szabad értelmének helyreállítása végeti kér szót. Apponyi Albertnek kijelenti, hogy ő is tudja, hogy a korona minden tényeért a tanácsosok felelősek. (Zaj.) Egyebekben nézete, hogy a lojalitás nem engedi, hogy a korona dolgait közvetlenül kritizálják. Az újból összehívandó képviselőház majd foglalkozhatik az elnapolás kérdésével. Az országgyűlés praekzisa szerint az elnapoló kéziratához eddig hozzászóltak, de sohasem hoztak határozatot. (A szabadelpvűpárt gróf Tisza Istvánnal együtt kivonul. Nagy zaj.)

Rakovszky István: A mai napon tehát kétséget kizárólag kiderült, hogy a szabadelvű pártnak a kormányval semmi konnekszusa nincs. (Nagy derűtség.) A továbbiakban polemizál Tiszával és Fejérváryval.

Mezőfi Vilmos úgy látja, hogy az öt évi ciklust elnapolásokkal akarják kitölteni és így abszolútizmust gyakorolni. Szerinte az elnapolás törvénytelen és így nem is kell tudomásul venni, hanem együtt kell maradni. Tisza azt akarja, ha itt megszólal a király, alakuljon át a Ház siketéma intézetté. A kormány a szociáldemokraták piros lobogóját meg akarta gyalázni. Határozati javaslatot nyújt be, melyben kimondani kéri, hogy a Ház üléseit tovább folytatja.

Nagy Ferenc nem tartja helyesnek, hogy hosszú három havi szünet után ismét elnapolják a Házat; csak abban lát némi igazolást, hogy rövid időre szól az elnapolás, a mi nyilván azt jelenti, hogy komolyan akarnak hozzájárulni a kibontakozáshoz. Ezért most nem is tiltakoznék az elnapolás ellen és jobb szeretne volna, ha az irás ma elmaradt volna. De ha az indítvány már megtétett, akkor ő is kénytelen elvi okoknál hozzájárulni. (Helyeslés.)

Polónyi Géza Tiszával szemben kifejti, hogy sohasem volt azon a nézetem, hogy a Ház nem határozhat királyi kézirat érkezése után. Törvénytelen leirat után bátran lehet határozni, csak törvényes leiratok után nem szokás. Elfogadja Kossuth Ferenc javaslatát.

Az elnök: Bezárja a vitát. A Ház Kossuth Ferenc javaslatát egyhangulag elfogadta. Mezőfi Vilmos javaslata elesett. A javaslatot átküldik a főrendiházhoz.

Felkiáltások a baloldalon: Eljen az alkotmány!

Az elnök: Megállapítja a legközelebbi ülés napirendjét. Következik a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. Mig a jegyzőkönyv elkészül, felfüggeszti az ülést.

A jegyzőkönyv hitelesítése után véget ért az ülés.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A lelkész-képességi vizsgák. A második képesítő vizsgát tett lelkészek tegnap már megkapták okleveleiket is. Az első képesítési vizsgálatok ma délelőtt érnek véget. Eredmény-hírdetés ma délután lesz.

VIDÉK.

Halál az égő házban. Borzalmas halállal pusztult el Sarkad községben egy szegény kis gyermek, a kit édes anyja gondatlanságból magára hagyott a házban; játék közben gyufával felgyújtotta a házat és az égő házban ő maga is elpusztult. — Ripai Károly iparosnak három éves kis fiával történt ez a szomorú eset. Édes anyja pár pillanatra magára hagyta a konyhában; a kis fiú gyufát kerített valahonnan és gyújtogatta. Egy szikra valahogy kiröpült az ablakon és belekapott a tetőbe. Pár pillanat alatt égett a ház; a község népe oltásra sietett, a gyermeket is keresték, de a nagy zür-

zavarban, az égő gerendák között alig találták meg. Egy lehulló gerenda agyonütötte, testét megperzselte úgy, hogy csak teljesen megszenesedett holttestére találhatták már rá. A vizsgálatot megindították.

Gyilkos gyerek. A töltött fegyverrel való vigyázatlan játéknak tegnap ismét áldozata akadt. Sarkad községben tegnap Szabó Károly 15 éves suhanc játékból agyonlőtte Buzi Albert parasztagasztát. A fiú ugyanis egy forgópisztolyal játszadozott és azt hitte, hogy nincs megtöltve. Pajtásainak dicsékedett, hogy ő akármilyen messziről is pontosan célba tud löni. Véletlenül arra sétált Buzi Albert, akire a fiú reá fogta a pisztolyt. S minthogy meg volt győződve arról, hogy a pisztoly nincs megtöltve, — egész nyugodtan meghuzta a ravaszt. Buzi eszméletlenül rogyott össze s oly súlyos sebesüléseket szenvedett, — hogy életbenmaradásához nincs remény. Szabó ellen megindították az eljárást. A véres eset áldozatát a gyulai közpórházban ápolják.

Szocialisták a Ház elnökénél.

Justh Gyula beszéde.

Budapest, szept. 15.

Az újjászervezett szocialisták mintegy harminc tagu küldöttségét Mezőfi Vilmos és Achim L. András országgyűlési képviselők reggel fél kilenc órákor vezették Justh Gyula képviselőházi elnök elé.

Mezőfi Vilmos, a küldöttség szórnoka rövid beszédet intézett az elnökhöz.

— Ötszáz ezer munkás írta alá ezt a kérvényt — mondta a szórnok — s ötszáz ezer munkás kéri és követeli az általános választói jogot. Annak a pártnak nevében jöttünk ide, amely a milliók bizalmát bírja s amely e parlament falán kívül álló jogtalan milliók valódi képviselője. Ez a párt nem hagyta magát a bécsi abszolútizmusból lekenyerezni és nem állott a törvénytelen kormány zsoldjába. Követeljük az általános választói jogot, meg akarjuk teremteni az önálló és független Magyarországot, mert a milliók jobbtlétét csak így küzdhetjük ki.

Justh Gyula válaszában kijelentette, hogy az ő egyéni véleménye a szavazati jog dolgában ismeretes. Mint a parlament elnöke, nem nyilatkozhat, arról azonban biztosítja a küldöttséget, hogy a képviselőház meg fogja adni a választ. Várják ezt be olyan bizalommal, amilyennel nála megjelentek.

A küldöttség tagjaitól szívélyesen elbucszott az elnök, mire a tisztelgés véget ért.

Egy félóra mulva, pontban kilenc órákor a szociáldemokrata párt népes küldöttsége jelent meg a Házban. Az ötven-hatvan tagu küldöttséget Vészy József országgyűlési képviselő vezette Justh Gyula elé s ugyancsak ő szignálta kérvényüket. Vészy bemutatta a küldöttség szórnokát, Garami Ernőt s a küldöttség elnökét, dr. Solder Adolfot, mire Garami a következő beszéd kíséretében adta át az elnöknek a szociáldemokraták kérvényét.

— Ez a kérvény, amelyet átnyújtunk, a milliányi jogfosztott népek kérvénye a kiváltságos osztály parlamentjéhez. Az a kép, amelyet itt láthat az elnök ur, ez a kép az egész országé. Néhányan vagyunk idebenn, sokan vannak az országban a jogtalanok. A mi törekvésünk az, hogy ledöntsük azt a gátat, amely a nép és a kiváltságos osztály között emelkedik. Ez az egyetlen eszköz, hogy Magyarország nagygyá, erőssé, gazdaggá legyen.

A szociális és kulturális haladás egyetlen útja az, ha a nép előtt felemelik a sorompókat s beengedik az alkotmány sáncaiba. Kérjük, emeljék fel a sorompókat. Tudjuk, hogy e helyütt nem kaphatunk választ. De adjon választ a parlament, vajjon meg akarja-e adni a jogot a jogtalanoknak. Nevezetesen ma lesz a mai. Ha az előjogokhoz valóságos ragaszkodás volna a vá-

lasz, a nép ez esetben megkezdendé az élet-halál harcot jogaiért. — De mindannyian reméljük, hogy nem erről lesz nevezetes a mai nap, hanem arról, hogy az igazság napja. Adják meg a népek ami a népé, adjanak jogot a jogtalanoknak, hazát a honatalannak.

Justh Gyula azt válaszolta a küldöttségnek:

— Kérvényüket kötelességszerűleg befogom nyújtani a Házhoz, mely azt házbályaik értelmében fogja elintézni. Jól mondta szórnokuk, hogy állásomnál fogva korlátozva vagyok a nyilatkozásban; bárha az én nézetem ismeretes, de én semmiféle ígéretet nem tehetek a Ház nevében s a képviselőház határozatának szavammal nem prejudikálhatok. Ami bizalommal jöttek Önök ide, ép oly nyugalommal várják be a választ. Erős a hitem, hogy a képviselőház bölcsesége megfogja találni azt az utat, mely a közmegelegedéshez vezet.

A küldöttség tagjai az elnök válaszána elhangzása után a parlament épületéből eltávoztak.

SZINHÁZ.

Vizsgálat a színháznál. Ma délelőtt tizenegy órákor vizsgálat lesz a színháznál. A vizsgálatot teljesítő bizottság meg akar győződni arról, hogy tűzrendészeti szempontból nincs-e valami akadály a színház évad megnyitására. A színházért reszkáló publikumot megnyugtathatjuk, hogy ilyen akadály nem lesz, ha vizsgálóbizottság mindjárt bele is botlik a támlásszékekre nyitott új páholyajtókba.

* Az új színtársulat tagjai nagy reménységgel s nem kisebb örömmel jönnek Debrecenbe. Hétfőn délután érkeznek meg az új társulat s kedden délelőtt már társulati ülést, majd próbát tartanak. Az első előadás szerdán este bérletszünetben lesz. Az ünnepélyes megnyitó előadás részleteit véglegesen még nem állapították meg. Csak az bizonyos, hogy az első előadás *A király házasodik* című vígjáték lesz.

Megrabolt halott.

Titokzatos halottfosztogatók.

Debrecen, szept. 16.

(Saját tudósítónktól.) Az ügyészség rendeletére rendkívül érdekes bűnyűben tart napok óta vizsgálatot a rendőrség, melynek különösebb színezetet ad az, hogy a bűnösök egy halottat loptak meg.

Az eset körülbelül egy héttel ezelőtt történt. Egy debreceni vasuti munkás nagy beteg felesége meghalt. Mikor a katasztrófia történt, az ura nem volt otthon, rendes munkáját végezte a vasuti állomáson. Ide hozták neki a hirt s ő azonnal hazasietett.

A szerencsétlenség okozta első felinduláson túl esze, azon gondolkodott, miként takarítsa el a kedves halottat. Tudta, hogy felesége nagyon takarékos asszony volt, a ki felesége nem költsékezett, hanem a jövővel számot vetve, összezsugorogtatott pénzeszközét a takaréka rakta. A takarékpénztári könyvet féltékenyen őrizte s még neki, a férjnek sem adta a kezébe.

Utána nézett, hogy ezt a könyvet elkerítse. Felkutatta az egész lakást miatta, de bizony a betéti könyvecskének sehol sem akadt nyomára. Már-már kétség férdőzött a szívébe, hogy a könyv tényleg létezett-e, mikor töprengése közben szeme véletlenül meghalt feleségére esik.

Tekintete végig siklott rajta s a halott kezén megakadt. Az ámulat halk sikolyt csalt az síkjára. Az, a mit látott, tényleg meglepte. A halott kezéről ugyanis hiányzott két arany gyűrű. Felesége különös előszeretettel viseltetett e két gyűrűt és azoktól a világ minden kincséért se vált volna meg. Jól emlékezett rá, hogy reggel, mikor beteg feleségétől elvált, még az újján volt a két gyűrű, tehát mikor meghalt is rajta kellett lenni. Most azonban nincs.

A gyűrűk megfejthetetlen eltünése gyanút ébresztett benne, melyet csak megerősített az a körülmény, hogy felesége a katasztrófa után több órán át őrizetlenül fektet a szobában. Gyanuját közölte a rendőrséggel, mely titokban megindította a vizsgálatot. A vizsgálatnak eddig meglepő eredménye van, mely a férj gyanuját megerősíteni látszik.

A rendőrség ugyanis megállapította, hogy az elhunytak tényleg volt betéti könyveskéje még pedig az Elő Takarékpénztárnál. Ezt a betéti könyvet az asszony halálát követő napon a takarékpénztárnál értékesítették. A két aranygyűrűt pedig egyik helybeli aranyműves üzletében egy ezüst órával akarta valaki elcserélni, az aranyműves azonban nem ment bele az üzletbe.

A vizsgálat nagy erővel folyik tovább, s valószínű, hogy rövidesen kiderül, kik voltak a halottfosztogatók.

UJDONSÁGOK.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Református templomunkban holnap a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Szele György. Kistemplomban Létay Menyhért. Ujtemplomban Percz István. Ispótlai templomban Könyves Tóth Kálmán. Csapókerthben Kovács János. Homokkerthben Papp László. Szegényházban Hajdu Zsigmond.

* **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügyminiszter Veres Menyhért téglási anyakönyvvezető-helyettes hatáskörét a házassági anyakönyv vezetésére s a házasságkötéseknél való közreműködésre is kiterjesztette.

* **Kitüntetett debreceni vegegyész.** Vilmos Béla debreceni vegegyészt, az Antidol fejfájás elleni orvosság feltalálóját újabb elismerés érte. A londoni egészségügyi kiállításon Vilmos Bélát az Antidolért aranyéremmel tüntették ki.

* **Békkeltetések.** Az ipartestület békkeltető bizottsága e hó 18-án, hétfőn délután 4 órakor rendes ülést tart, melyen Vetéssy Béla elnöke mellett folyó ügyeket tárgyal.

* **Halálozás.** Olajos Juliánna, özvegy Piránszky Istvánné 79 éves korában elhunyt. Temetése a róm. kath. szertartás szerint 16-án délután 3 órakor lesz a József kir. hereg-utca 1. sz. háztól.

* **Bécsből Debrecenig.** Néhány nappal ezelőtt történt, hogy Stöger bécsi orvos leánya egy Schönhardt Hugó nevű fogtechnikussal megszökött. A szerelmesek Budapestre jöttek és itt a Royal-szállóban vettek lakást. A leány gyönyörű, rózsásarcu teremtés és alig husz éves. A kétségbeesett apa egy detektív kíséretében kutatására indult leányának, akinek tartózkodási helyét sikerült is kinyomozni. A Royal-szállóba azonban már elkésve érkezett. Mindössze négy kis papirosdarabot talált az ifju pár szobájában. Három össze volt hajtva, egy azonban már szét volt terjesztve s rajta ez a név volt: Debrecen. Egyszerre világossá lett, hogy a szökevények Debrecenbe utaztak. Az apa ekkor visszaküldötte a bécsi detektívet és egy budapesti privátkutatóval Debrecenbe utazott. Itt

aztán a véletlen juttatta leányához. Tegnap éjjel 10 óra felé a debreceni főpiacon Stöger dr. fülét ismerős hangok ütötték meg. A leányáé volt, aki ezeket mondta kisérőjének:

— Schönhardt, ha önben van szikrányi becsületérzés, visszavezet atyámhoz! Látom, ön gazember! Az ékszeremet, pénzemét elviheti, de ha nem vezet vissza Bécsbe, az itteni rendőrség oltalmára bízom magamat! Az atya leányához rohant, a detektív a fogorvos urat fogta karon. A budapesti rendőrség által kellően ösmert szőlőhámost fedezett fel benne. A botrány elkerülése végett a fogorvost elutaztaták, a kiengesztelődött atya pedig — leányával együtt szintén visszament Bécsbe.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Nagy Pál ref. 16 napos, Gubenyác Etelka ref. 2 éves, Kulcsár Ilona r. kath. 9 hónapos, Tóth Juliánna, ref. 74 éves, Harkály Piroska ref. 2 éves.

* **Névszerinti szavazások.** Értesítem a városi törvényhatósági bizottsági tag urat, hogy a f. szeptember hó végén tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésünkön, — melynek tárgysorozatát annak idején szokott módon közölni fogjuk, — három névszerinti szavazás lesz, nevezetesen: a város tulajdonát képező Bornyász-féle homokkerthi szőlő s Deák Ferenc-utcai 14-ik sorszámú háznak elidegenítése felett — másod izben, — ugyancsak a város tulajdonát képező s a debreceni 5016. számú telekjegyzőkönyben A-1. 2518. hr. szám alatt felvett tizenháromváros-utcai 18-ik sorszámú Perge Gáborné-féle házastelekek elidegenítése felett; valamint a Szent-Anna-utcai 51-ik és 53-ik sorszámú házastelekek a helybeli magyar gör. kath. egyház céljaira átengedése tárgyában, harmad izben. Kovács József polgármester.

* **A lengyel ifjuság holnap, vasárnap** érkezik Debrecenbe. Az ünnepélyes fogadtatás és bevonulás után este 8 órakor hangverseny lesz a színházban, amely iránt joggal nyilvánul nagy érdeklődés. Az előjegyzett jegyeket ma este hat óráig a színházi pénztárnál meg kell váltani. Ugyanott kaphatók a többi jegyek is. Előadás után társas vacsora és a dalárdák közreműködésével dalestély lesz az Angol királynő szálloda disztermében, amelyet táncvigalom követ. Hétfőn a főiskolában lesz ünnepély, tíz órakor kirándulás a nagyerdőre és délben diszabéd az Angol királynő szálloda éttermében. — Délután a lengyel ifjuság elutazik.

* **Az O. M. K. E. vezetősége** az egyesülés tagjai részére igen jelentős kedvezményt eszközölt ki a Duna gőzhajózási társaság összes magyar hajó vonalaira, a mennyiben kivitte, hogy az egyesülés tagjai a váltott jegynél egyvel magasabb hajó osztályt használhatnak; III. osztályu fedélzeti hajójegyvel a II. és II. osztályu jegy váltásával az első hajó osztályt használhatják; a kedvezmény elnyerésére arcképes igazolványok szolgálnak, melyek a kerület közvetítésével adatnak ki a tagoknak. Azon ke-

reskedő kartársak, a kik a Duna és hajózható Tisza mentén laknak, igen jelentékeny kedvezményként fogják ezen megállapodást üdvözölni, mely a vezetőség programjának gyakorlatias életre való voltáról is tanuskodik.

* **A demokraták asztaltársasága** (Dréherben) ez uton értesíti tagjait és az érdeklődő közönséget, hogy a mára tervezett szabadelődést — tekintettel az ugyanazon helyiségben székelő polgári asztaltársaság „tüntető összejövetelére” — folyó hó 23-án este fél 9 órakor fogja megtartani.

* **Hamis bankjegyek.** A rendőrség és esendőrséghez ismét számtalan panasz érkezik a hamis bankjegyek miatt. A hatóság egy rendszeres banda gonosz üzelmait sejtí, melyet eddig a legszorgosabb kutatás dacára se birt felfedezni.

* **Rendőri hírek.** Apró lopások. A rendőrségen tegnap többen emeltek panaszt kisebb mérvű lopások miatt. Így Tóth Juliánna Széchényi-utca 7. szám alatt lakó cseléd, a kinek három kendőjét lopták el. Hasonlóképp meglopták Fleischmann Jenő Simonyi-uti lakost, a kítől egy rézüstöt és huszonnégy korona értékű baromfit vittek el. Az ismeretlen tolvajokat keresik.

* **Végzetes ölelés.** Tegnap délután megdöbentő szerencsétlenség történt Friedmann Ármán szabó lakásán. Egy éves kis gyermekét becézgetve vette fel egyik varró leány s amint az ölelésben szorongatta, a bluzában lévő varrótü egészen behatolt a gyermek hasába. A kicsike állapota felette súlyos.

* **Meglopott orvos.** Érzékeny kárt szenvedett tegnap dr. Szász Adolf ismert orvos. Széchényi-utcai lakásáról ugyan is ismeretlen tettes héromszáz koronát érő biciklijét ellopta s vele nyomtalanul eltűnt. A bicikli a kapu alatt állott s a tolvaj innen vitte el.

* **Milyen időnk lesz.** Meteor írja: Jelzéseknek megfelelőleg szept. hó eleje hűvös, esős időt hozott, de a 6-iki csomópont hatáskörében megváltozott az időjárás s ezen naptól fogva újra derült, meleg időt kaptunk, mely 12-ig van hivatalos melegével örvendeztetni a szőlős gazdákat. Ezen csomópont hatáskörében azonban újra változnak. Hűvös és esősebb időjárás fogja a szép napokat felváltani. Egyelőre csak kisebb, de a hónap harmadik harmadában már nagyobb mérvben érvényesül az esős idő, esetleg hűvös őszi szelekkel, úgy, hogy a csillagászati ősz dátuma körül ténylegesen is bekövetkezik és kitölti a hónap végét.

* **Tűz a Csillag-utcán.** Tegnap délben tűz támadt a Csillag-utcán. A 103. számú ház eresze eddig ismeretlen okból kigyuladt. A fellobbanó lángot a szomszéd udvarból szerencsére jókor észrevették és még idejében eloltották. A tűz keletkezése vizsgálat tárgyát képezi.

* **Szabad előadás.** A szociáldemokraták tegnap este tartották az utolsó előadást, melynek programja „milyen lesz a parlament képe az általános titkos választói jog kivívása után és a főrendiház.” Az előadók főképen a helyzettel foglalkoztak és a szept. 15-iki események pertraktálása képezte a főpontot. Az előadást nagy számú közönség hallgatta végig.

* **Elfogott zsebtolvajok.** A rendőrség tegnap este 8 óra tájban a Csapó-utcai Nusbaum-téle italmérsi üzletben elfogta Szepesi Julis és Kocsis Józsefet, akik az üzletben lévő Réz Pátertől a tárt ellop-

Már megérkezett az őszi férfi, női és gyermek Cipők Glück Ede

Itt legnagyobb csapó-utcai Debrecen, Piac- és Kossuth-sarok, a kistemplommal szemben szép és jó minőségű cipőket olcsón csak nálam lehet vásárolni.

ták. A tolvajok eleinte tagadták a lopást, de később beismerék. Az ellopott tárcát is visszavették, melyet a Dégenfeld-téren levő szeméttárolóba rejtettek el.

* **A gondatlanság áldozata.** Erőműhelyről jelenti tudósítónk telefon útján: Pápai Károly vasúti váltóór tegnap szolgálatban volt. — A felesége 3 éves Károly nevű gyermekét magára hagyta otthon és rázárta az ajtót. A gyermek gyufákkal kezdett játszani és felgyújtotta a szoba csipkefüggönyét. A tűz a szélben rohamosan terjedt és pár perc múlva az egész ház lángban állott. A tűzi lármára előrohantak a falubeliek és sikerült nekik a tüzet elfojtani. Ekkor érkezett haza az anya, aki kétségbeesetten kiabálta, hogy a gyermekét mentse ki. Az elhamvadt üszkék közül a falubeliek, a kik nem tudták, hogy a gyermek a szobában volt, már csak a kis fiu megszenesedett holttestét hozhatták elő. A csendőrség azonnal jelentést tett a nagyvárad-i ügyészségnek, mely a gondatlan anya ellen megindította az eljárást.

* **Véres mulatság.** Bikácsról írja tudósítónk: Hegedűs András, Berzsán Miklós Prekup Mitru és Govril Joco bukácsi lakosok pálinkára gyűltek össze a falu kocsmájába s a politikáról meg a háborúról beszélgettek. Éközben valami eltérés támadt köztük s Berzsán Miklós összeszidta Hegedűst, aki erre hazament s magához vett egy kést, azzal ment a kocsmába és minden szó nélkül hasba szurta Berzsán Miklóst. Az életveszélyesen sérült Berzsán Miklóst még az éj folyamán a biharmegyei kórházba szállították, Hegedűst pedig a csendőrség letartóztatta.

* **A nyelviskola megnyitása.** Mr. M. Rose immáron berendezett nyelviskolájában (Széchenyi-utca 19.) a magán és osztályoktatások folyó hó 16-án kezdődnek. Az igazgatóság a helybeli tanintézetek növendékei (fiúk és leányok) számára 33 százalékos tandíjkezdvezményt biztosított. A téli tanfolyam tárgyai a német-, angol- és francia nyelv. Az oktatás reggel 8 órától este 10 óráig folyik s így alkalom nyílik bárkinek is saját körülményeihez képest a nyelviskola tanításain részt vehetni. A beiratások (f. hó 15-ig még Simonffy-utca 42. sz. a.) naponta d. e. 11-ig és d. u. 5—6 óráig folynak. Az intézet házon kívül is elvállal oktatást.

A „Hungária“ kávéházban minden nap zene-estély.

* Feriz az eddig létező egyiptomi cigarettahüvelyek között a legjobb. Egyedüli képviselő és főraktár: Pongrác Géza papírgyári raktárában, Debrecen.

* Esernyő különlegességek legnagyobb választékban Barthánál kaphatók.

* Diákok részére legújabb divatu kalapok és sapkák, kintinó szabású ingek, gallérok és kiegészítők, elegáns nyakkendők, zsebkendők és harisnyák olcsó, szabott árban kaphatók Fekete Jakab úri divat üzletében, főtéren.

* Női övek, kiegészítők, arófátylak Bartha üzletében legolcsóbbak.

* Nem tér el kileno nagy kirakatba az a sok szép és olcsó újdonság-minta, melyek Mentze Henrik újdonságok áruházába érkeztek, Piac- és Szent Anna-utca sarkán. Van ott minden, ami szép és jó; érdemes a megtekintésre.

* Illatszert, szappant, toilett-cikkek rém-olcsók Bartha főtéren üzletében.

* Antidot a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati útmutatás szerint belelegzve: azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jól mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidotot? Egy üvegeske ára 1 korona 20 fillér; 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Debrecenben kapható: Mihalevits, Grosz Nagy Ferenc, Murakózy, Toth Béla és Balázs Odén gyógyszerész uraknál.

* Kézimunka hozzávalók, Congre, Canava, plüsch, bársony Bartha üzletében kaphatók.

* **Iskolai növendékek részére a legelőnyösebb bevásárlási forrás, u. m. legújabb vászon fedetű füzetek, valódi C. O. Richter-féle és magyar gyártmányú körzők, rajzlapok és rajztűbök, vonalzó, rajztáblák, dörzsgummi, tabus és gombfészték, valódi kinal tusók, iskolai táskák, legjobb zseb-íron, tollnyelek, tollkészek legjobb minőségben és feltűnő olcsó árakban. Iskolakönyvek bekötése: egész vászonba, névbonyomással, darabonként 40 fillér, félvászonba, papirkötésbe 20 fillér Pongrác Géza papírgyári raktárában, Debrecen, Piac-utca 7., Bika szálloda mellett.**

TÁVIRATOK.

A főrendiház ülése.

Budapest, szept. 15. A főrendiház ma délután Csáky Albin gróf elnöklete alatt ülést tartott, a melyen bejelentette, hogy a képviselőháztól kézirat érkezett az országgyűlés elnapolásáról. Majd másik kéziratot olvastak fel, a mely Ernszt Kelemt, alelnöki méltóságától saját kérelmére felmenti.

Fejérváry jelentette be ezután röviden lemondását. Erre Dessewffy gróf állott fel s kijelentette, hogy örvend a demagógiával szövetkezett ügyvezető kormány bukásán. Prónay, Zichy Nándor és Széchenyi beszéltek még a kormány ellen.

Lányi Bertalan igazságügyi ügyvivő azt igyekezett bizonyítani, hogy a kormány törvényes volt, de nem parlamentáris. Lukács György pedig azt hangsúlyozta, hogy a válságot igyekeztek megoldani elfogadható pozíciók által.

A főrendiház ülése ezzel véget ért. Határozatot azonban semmi irányban sem hoztak.

A vádindítvány.

Budapest, szept. 15. A függetlenségi párt elhatározta, hogy a vádindítványt az október 10-én tartandó ülésre terjesztik be, ha Fejérváry Géza báró akkor még kormányon lesz.

Kristóffy és Horváth Gyula.

Budapest, szept. 15. Kinoss incidens történt a Ház ülésén nyomban a kormány kivonulása után. Kristóffy a mellét verte s így hangsúlyozta, hogy ő milyen derekasan kitartott elvei mellett. — Horváth Gyula képviselő hirtelen mellette termelt s erőlyes hangon szólt rá:

— Elvállalja a felelősséget, hogy a mai nap során sem képviselőket, sem másokat bántalmazni nem fognak?

Kristóffy halálsápadt lett s töredezett hangon válaszolta:

— Elvállalom. Feloszlatom a tömeget.

Horváth Gyula erre indulótélban szólt a mellette állóknak:

— Ha baj lesz, neki megyek Kristóffynak.

A szabadelvűpárt ülése.

Budapest, szeptember 15. Az országgyűlési szabadelvűpárt ma este értekezletet tartott, amelyen kiküldték az új program szövegezésére alkotott bizottságot.

Fegyverszünet.

Budapest, szept. 15. Pétervárról táviratozzák, hogy a fegyverszünetről szóló jegyzőkönyvet aláírták s az szeptember 16-án délben veszi kezdetét.

Bolpott képviselő.

Budapest, szept. 15. A szabadelvűpárt bomlik. Ma ismét elhagyta egy tagja. Markbreit Gyula a vizaknai kerület országgyűlési képviselője levelet intézett Podmaniczky Frigyes báróhoz, a szabadelvűpárt elnökéhez, amelyben kijelenti, hogy Kossuth javaslata mellett szavazott s ezt nem tartja összeegyeztethetőnek azzal, hogy továbbra is a szabadelvűpárt kötelékében maradjon. Kilép a szabadelvűpártból.

Óriási tűz Nagyváradon.

Budapest, szept. 15. Nagyváradról táviratozzák, hogy ott óriási tűzvész pusztít. A kolozsvári vonat mozdonyának szikráitól tüzet fogott a volfi erdő s a husz holdnyi terület most lángokban áll. A tűz elfojtásán 400 katona dolgozik. Mikor a tűzoltóság az erdei tüzhöz ki akart vonulni, észrevette, hogy a város végén fekvő Moskovitz fia tulajdonát képező szeszgyár munkáslakásai égnek. Alig kezdett a tűzoltóság munkájához, óriási robbanás reszkettette meg a leget. Három kazán egyszerre felrobbant, kevéssel utána felrobbant két hatalmas szesztartály is és a szerte freccsent égő szesz lángba borította az egész gyárat. A tűz rohamosan terjed. Egy munkás a lángok martaléka lett.

Mindenféle
nyomtatványt
gyorsan, izlésesen és olcsón
kiállít a
Debreceni Ujság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gondnokság.** A nyiregyházi kir. törvényszék Vas Ferenc 40 éves gazdaembert gondnokság alá helyezte.

§ **Játék a fegyverrel.** Bónis Gerzson 44 éves péresi birtokos juliusban fegyverét próbálgatta házában udvarán. A töltött Lancaszer egyszerre véletlenül elsült s az udvar másik végén szorgoskodó Fái Imre kisbérest mellén megsebesítette. A véletlen szerencsétlenség áldozata hetekig nyomtasúlyos betegen az ágyat, míg felgyógyult. A kir. törvényszék tegnap gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt két heti fogházra ítélte el.

§ **Pályázat hivatalozolgai állásra.** Szűts Miklós dr. törvényszéki elnök pályázatot hirdet a püspökladányi járásbírósnál megüresedett III. osztályú hivatalozolgai állásra, mely összesen 860 korona javadalmazással jár. Pályázni október 15-ig lehet.

KI NEM HISZI! győződjön meg, hogy a közelgő őszi idényre való legerősebb hazai kézi munka gyermek női és férfi és fehérneműek a legjutányosabb árakban Csakis

Cipők, Csizmák, kalapok a Tisza palotában kaphatók!
NEUMANN TESTVÉREKNÉL

OSARNOK. A vallomás.

— Regény. —

Irta: Mátrai.

(Folytatás.)

— Szép, derült, meleg tavaszi éj volt. Egy szellőcske sem rázkódtatá a buja falombokat, melyeknek nedves, hideg levelei néha-néha forró arcokat érinték. A távol terem nyitott ablakaiból az idegen énekesné által előadott valamely szomorú dallam egyes hangjai hatották át a komor siri esendőt, mely mindenünnen körülvevett. A szenvedély viharai, melyek keblemben dúlongtak, lassankint megrázkódtató bubánattá olvadtak szét. Forró könnyőzön patakzott szemeimből, egy erdő nyílásban a nedves fűre vetém s emésztő fájdalomnak engedtem át magamat.

— Vagy husz percreg feküdhettem így, midőn egy közel uton férfi alakot láttam a sűrűből kilépni, mely, amint látszott, óvatosan leskelődve a park vége felé vevő irányát. Legnagyobb bámulásomra az alakban járása, magatartása és ruházatából a fiatal Smithre ismertem. Jelenlétét e helyen nem tudtam magamnak másként megmagyarázni, mint azon feltételezéssel, hogy Smith hozzám hasonlóan feltékenységétől vezéreltetve a vendégek köréből a magányba kívánt menekülni. Ebben azonban nem leltem magyarázatát a különösen feltűnő módnak, melylyel valamit meglesni, vagy meglátni akart.

— Eddig még nem vettem fel magamnak a kérdést, hová tűnt oly rögtön Legényei és Aurélia; Smith megjelenése most egyszerre azon gondolatot kelté bennem, hogy a szeretők valahol a parkban találkoztak és Smith szétugrasztani, vagy legalább megzavarni szándékoszik őket. Elhatároztam, hogy titkon követni fogom. Puha gyepen és rejtő falomhozott alatt zajtalanul sompolyogva a fiatal Smith-et a park végső végére követtem, hol az erdő sötétjében szemem előtt eltűnt. Az út, melyen haladni láttam, művészi romhoz és sziklabarlanghoz vezetett, mely a parknak majdnem végső szélén feküdt. E barlangot előggé gyakran látogattam.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.)*

Előleges jelentés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevő közönségnek ezúton szives tudomására juttatni, hogy több mint tíz éve fennálló fűszer- és csemege-fizletémet f. hó 18-án Annók Sándor urnak átadom.

Tisztelettel
Tóth Kálmán.

FÜSZERSEGÉD

gyors kiszolgáló kerestetik

Szolnokra.

Közelebbi felvilágosítással szolgálnak

DEUTSCH ALBERT és FIA

Moskovits József

Uri ruha divattermében

a most bekövetkező őszi és téli idényre meglepő divatos angol szövetekből a legdivatosabb öltöny, felöltő, téli kabát és szalen öltönyöket mesés szépen elkészítve a legjutányosabb árban készítik

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam 1882 kiváló tisztelettel:

Moskovits József

férfi szabó, FIAC-UTCA 40. Keresztépület, a Hungáriával szemben.

Csinosan berendezett
jó forgalmu

Fűszerüzlet

más vállalat miatt

Eladó

A berendezés és a felszerelés a ház tulajdonosé, azt nem kell megvenni.

Cim Móric-telep 20. 1415

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron

árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat csak néhány héttig tart. 1386

Szabó Lajos Fiai cégnél
Debreczen.

Gyönyörű ujdonságok érkeztek!

KOSTUME SZÖVETEK

NŐI RUHASZÖVETEK

BLUZ SZÖVETEK

RUHA- és BLUZ-SELYMEK

FRANCZIA FLANELLEK

és

BARCIENTEKEN

Bosznay J. és Társa

nődivat áruházában

DEBRECZEN,

Kossuth-utca 5.

Mintajuttatásunk a n. é. közönség rendelkezésére állnak

Mintajuttatásunk a n. é. közönség rendelkezésére állnak

Zongorák, Pianinok, Cimbalmok

bérbe kaphatók, ugyszinté

Gramafonra lemezek, János vitéz, Nánál két oldalt bejátszva, legnagyobb választékban

Schmidt S.

1363

zongora-raktárában.

Mindenemű értékpapirokat
legmagasabb napi áron veszek.

Olcsó kamatu, kényelmesen lefizethető

készpénzkölcsönöket

földekre és házakra,

személyhiteleket

folyó számlákra és váltókra
igen előnyös feltételek mellett
azonnal folyósítottat

GOLDSTEIN MÓR

banküzlete.

Debreczenben | Budapestben

József kir. herceg-u. 10.

V. Báthory-u. 5.

Mindenemű értékpapirokat
legmagasabb napi áron veszek.

ÁRJEGYZÉKE

Csanak József

saját termelésű

homoki fajborainak.

1279

Kövidinka	— — —	1902-iki 1 liter	—	60 fillér
Kövidinka	— — —	1903-iki 1 „	—	72 „
Ezerjő	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Rizling	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Carbonet vörös	— — —	1903-iki 0-70 1 üveg	—	90 „
Ezerjő szemelt	— — —	1900-iki 1 liter	—	100 „
Császárszállás gyöngye	— — —	1900-iki 0-70 1 üveg	—	100 „

Divatos Őszi felöltők, Havelokok

== fél árban ==

a

Párisi Divat Áruházban

főpostával szemben.

fiú és leány ruháskák me és s olcsón.

Tánciskola megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség s tisztelt szülék becses tudomására, hozni, hogy az

Új tánczanfolyam

e héten megnyit. — Minden vasárnap este összgyakorlatot (kisbált) tartok 8 órától 12 óráig. — Diákság és kereskedők részére külön csoportot rendezek, (összgyakorlat vasárnap 4 órától 7 óráig). — Külön boston órák, tetszés szerinti időben. — Beiratásokat elfogadok a tánciskola helyiségében d. e. 8 órától 9-ig és este 7 órától. — Lakás és táncsterem Csapó-utca 17. — Tisztelettel:

Schaff János okl. táncztanító.

Tudomásul. 17-én, vasárnap nagyszabású szüreti estélyt rendezek. Belépődíj 1 korona.

1401

Sajtolt Szénát

szállítok szeptember hó 30-áig Erdélyből a debreczeni vasuti állomásra, métermázsáját 7 koronaért.

A széna kitünő I-ső osztályú minőségéről kezeskedem. Egyéb felvilágosítás

Márton Gyula

kereskedő urnál nyerhető.

P i a c z u t c z a 9. s z á m

Legjobb bajuszodró a híres debreceni

„CIVIS“ bajuszpedró.

Nem tépi, jól összefogja s nőteti a bajuszt.

== 1 doboz ára 40 fillér. ==

Készítője s főraktára:

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára

DEBRECZEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

Znaimi vizes **UGORKA**
Znaimi ecetes **BARACK**
Befőzni való **BARACK**
duráncal őszi

KONTSEK GÉZÁNÁL

Főüzlet: Kossuth-utca.
Fiók-üzlet: Csapó-utca.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására juttatni, hogy helyben

Bethlen-utca 23. szám alatt

mindenféle

üveges munkát és képkeretezést

a legolcsóbban elvállalom

Nagy József

üveges, — Bethlen-utca 23. szám.

Ócska ablakok gittezését olcsón készítetik a legfinomabb gittből.

1383

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni, hogy tulhalmazott raktár miatt a

férfi divat czik kekét

u. m. ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat, kézelőket, kalapokat, nyakkeendőket s.b.

beszerzési áron alól

boesátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevőközönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA
DEBRECENZ, Városház

Az iskolai év

kezdetevel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

Fiú- és Leány fehérneműk,
Paplanok, Matraczok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézelők, Zsebkendők, Nyakke-
dők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

Debrecen,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

A Debreczeni Kézizálog Kölcsonintézet

részv. társ.

— Arany János-utca 9. sz. —

Olcsó kölcsonöket nyujt értékpa-
pirokra, ékszerekre, arany és ezüst
tárgyakra és egyéb ipari készit-
ményekre.

Ugyanott árverésen visszamaradt
értéktárgyak, u. m. Briliánt és
Gyémánt függő, arany férfi óra,
Briliánt és Gyémánt gyűrű rend-
kívül jutányos árban kaphatók.

A Központi Czipő- és Kalap áruházban

DEBRECZEN, Dréher sörcsarnok mellett.

1 pár női füzös cipő Chevreaux vagy Box bőrből 4 frt.

1 pár női cuggos cipő Chevreaux vagy Box bőrből 3:80 frt.

1 pár női cuggos vagy füzös cipő patentbőrből 2:50 frt

1 pár férfi Chevreaux berg. 4:50 frt.

1 pár férfi Box berg. 5 frt.

1 pár férfi Patentbőr berg. 3 frt.

„Központi“ címre tessék figyelni!

Telefon 435.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„BIZALOM” levele van a kiadóban.

Oktatás.

MR. M. ROSE Bertitz rendszerű nyelviskolája Széchenyi-utca 19. Francia, német, angolnyelv magán és osztályoktatás esetleg házon kívül is. Szabályzatokat ingyen és bérmentve. 2473

Ajánlat.

UTCAI szoba egész külön bejáráttal 16-tól kiadó, esetleg elsőrendű teljes ellátással Arany János-u. 20. 2460

13 KRAJCÁR 1 kiló méződes csemege szőlő (nagytemplom melletti tőzsdében és Simonffy-utca 8. számú sátorban). 2465

KIVÁLO szép paszutu, Schaszta szőlő 5 kg. postakóser 90 kr. David Zoltan hitelteli üzletben. Telefon 315. 2463.

HULLADÉK papír zsákonként 30 fillérről kapható. Cim a kiadóban.

SIMONFFY-utca 19. sz. sarok üzlet szeptember 15-től lakással kiadó. Értekezhetni Hatvan-utca 35. utcai lakásnál. 2445

CSAKIS „PROGRESS” egészségi szivarka hüvelyt vásároljunk 100 dr. Progress 10 kr., King 8 kr., Ambre 12 kr., Rakóczy hüvelyk 14 kr. egyedül képviselőt és főraktár Merkli Ferencnél Fűvészkert-utca 14. Telefon 374. 2480

CSAK MÉZÉDES csemege szőlőt vásároljunk különként 16 kr. (Kosár vételnél hához szállítva) Merkli Ferencnél Fűvészkert-u. 14. Telefon 374. 2426

KATONATISZTNEK, tisztviselőnek alkalmas csinosan bútorozott utcai szoba előszobával mindenórán kiadó. Domb-u. 19. sz. 2379

LEGFINOMABB csillár petróleum 1 liter 16 kr. I-és minőségű tisztán kezelt kókusz növényzsír 1 kgr 60 kr. Lindenfeld J. Jenő fűszer- és gyarmatára nagykereskedőnél. Debrecen, Városház-utca 2. 2363

KIJÁTSZOTT PUVOLA eladó. Arany János-utca 47. (Nyomdában.)

FRISS VAJ érkezik naponta kétszer. 1 kg. Cósusz 60 kr. Kertész Sándor fűszer- és csemege kereskedésébe, Kossuth és Batthyáni utca sarkán, a színházzal szemben. 2322

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2311

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle triestri kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mellett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-u. 2. 2310

PIANINO megvételre kerestetik. Ajánlatot kérek a kiadóba „T. Y.” címen.

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú háznál az udvarban 4 nagy raktárhelyiség együtt teszen van külön-külön. — Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében. 2144

UJOSZTASU FÖLD (2 hold 425 öl) a városhoz egészen közel eladó, Debreceni Első Takarékpénztár. 2026

TARTÓS LEVANTINI és zimocca SZIVACSKAT nagy mennyiségben szereztünk be: pottom olcsón árusítjuk. Jóna és Jóna druguerája Debrecen, Kossuth-u. 6. 2012

MAGYAR EMBER nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusz-növesztő- és ápolószert az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos. 1 nagy doboz 50 fillér. Kapható a készítő Grózs Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. „Arany egyszarvu gyógyszerészertár.” 2.50

TENYÉSZBIKA fiatal, szimmenthali telivér, nagytejű tehén ivadéka, van ismét Biró Pál kertgazdaságánál Boldogkerti előtt: eső belső telepén, a váradutcai sorompó mellett. Tehenek napközben bármikor elővezethetők. Fedeztetési díj 6 korona. 2454

HAJFONATOK, COPFOK, női parókák, einlag hajbetétek, legjutányosabban kapható Boczán Ferenc fodrásznál Hatvan-u. 2. sz. Kifésztött női haját veszek. 2478

FODRÁSZNÓ házakhoz ajánlkezik és alkalomra. Sziv-u. 8. 2472

KÉT SZOBA, előszoba, konyha hozátartozóival gyermektelen házaspárnak november elsejére kiadó József kir. her.-u. 22. sz. 2473

JÓFORGALMU régi fűszerüzlet korlátlan italméréssel előnyös feltételekkel kiadó. Értekezhetni Farkas Henrik Sas-utca. 2477

Kereslet.

EGY ügyes fűszerkereskedősegéd azonnali belépésre kerestetik. Kertész Sándor fűszerüzletébe Kossuth-utca. 2468

HÁZMESTER kerestetik Batthyányi-utca 14. sz. alatt. 2465

INTELLIGENS urileányokat elfogadok varrodában szabás és varrás tanításra. Schwartz Eszti József kir. her.-u. 8. 2466

IRODÁNKBAN egy kereskedelmi végzett leány vagy fiatal ember alkalmazást nyerhet. Irásbeli ajánlatok bizonyítvány másolatokkal Kohn Adolf és fia céghez intézendők. 2469

ÜGYES Derék és Aljvarróleányok jó fizetéssel — valamint tanuló leányok — felvételnek Goldstein Gizellánál Kossuth-u. 31. 2475

Eladás.

ELADÓ a Boldogkerten 1 nyilas szőlő jó házzal, a sétánt meutén II. járás 108. szám. 2450

EGY darab debreceni csizmadia árucarnok részvény eladó a kölcsönsegélyzőben. 2476

Hirdetések jutányos áron felvételnek a „DEBRECENI UJSÁG” részére a kiadó hivatalában, Lamprocht-ház. Piac-u. 42

Borsy-féle PEMETEFŰ-CZUKORKA főelárusító helye.

Tek.

Czím!

Van

szerencsém

tisztelet teljesen

értésíteni, hogy **Borsy és Farkas** előbb **Havas József**-féle cukorka, déli-

gyümölcs és fűszerüzletöket a mai

napon (Sas-utcai üzletem továbbra fentartása mellett) átvettem s azt a mai kornak megfelelően átalakítva s friss áruval nagyban éskicsinybeni eladásra berendeztem. Különös gondott fogok fordítani ez üzletnek fő cikkére u. m. **Czukorka, déli-gyümölcs és kávé különlegességeire**, amelyekből mindenkor friss és nagy választékban fogok rakárt tartani, úgy szintén hogy **fűszer áruim** valamint **számozott és kenyér-lisztjeimre** legjobb minőségben a legolcsóbb árak mellett árusíthassam. Amidőn tehát a fentiekre bátorodom nagybecsű figyelmét felhívni, tiszteletteljesen kérem nagybecsű bizalmával engem is szerencsésíteni, amiért is előre köszönetet mondva s vagyok nagybecsű pártfogását kérve,

FARKAS HENRIK

előbb

Havas József

Telefon

370

1413

Ne vásároljon addig

női ruhaszöveteket míg a nálam levőket meg nem nézi, — mostan kaptam

20 láda maradékot

amelyben vannak női ruhaszövetek, delének, kartonok, batiztok és barchettek, amelyek igazán bámulatos olcsó árban lesznek eladva.

VIGYÁZZ: Kékre festett kirakat.

Tisztelettel:

LÓWY F.

Piac-utca 24. szám alatt a kistemplommal szemben.